

Restaurarea picturii murale medievale este un proces complex cerând din partea restauratorului nu numai pasiune, răbdare și sensibilitate, ci și o mare responsabilitate, conștiința răspunderii asumate în fața unei opere de artă care este în același timp document istoric ce trebuie salvat, păstrându-i-se autenticitatea, cu prețul unei dăruiri totale. Dan Căceu a înțeles perfect acest lucru dăruind în permanență tot ce a avut mai bun – capacitate creatoare, tenacitate, sensibilitate dar și afecțiune, prietenie, mărinimie – cu modestie și blândețe, fără ostentație, fără să aștepte mulțumiri, cu firescul pe care numai marii generoși îl au.

S-a născut la Lupeni, a urmat facultatea de Arte Plastice din cadrul Institutului Pedagogic Timișoara, zece ani a activat în învățământ pentru ca apoi să se dedice picturii monumentale și dificilei munci de restaurare.

El este autorul ansamblurilor murale ce împodobesc astăzi bisericile din: *Zlagna*, com. Turnu Ruieni, jud. Caraș-Severin, realizată în 199; com. *Eftimie Murgu* (1980); *Garbovăț*, com. *Bozovici* (1981); *Sinești*, jud. Ilfov (1982); *Lupeni*, biserica „Sf. Ilie” (1985); *Deța*, jud. Timiș, biserica ortodoxă (1989); *Vălișoara*, com. Bucosnița, jud. Caraș-Severin (1990).

Din 1983 a început să colaboreze la restaurarea picturilor în frescă, alăturându-se colectivelor care au lucrat la *Biserica Episcopală din Roman*, *mănăstirea Cozia* (1984–1985), *Timișoara* (biserica „Sf. Ilie” și *catapeteasma bisericii „Nașterii Maicii Domnului”*), fără ca numărul colaborărilor să se oprească aici. Între anii 1986–1988 restaurează singur pictura din naosul (cu excepția turlei și a bolții de est), pronaosul (exceptând bolta) și pridvorul bisericii mănăstirii Săraca, jud. Timiș, iar în 1991, parțial, pe cea a bisericii monument istoric din *Potlogi**.

Datele privind degradările stratului de culoare, stratului de preparație („intonaco”) și operațiile de restaurare ale ansamblului mural de la Săraca au fost sintetizate de Dan Căceu în studiul *Unele aspecte privind lucrările de conservare ale picturilor murale*, publicat în „Revista Monumentelor Istorice”, XX, 2, 1989, p. 76–81. Pe lângă faptul că și-a exprimat, cu această ocazie, în mod clar părerea despre pregătirea unui restaurator, care trebuie să dea dovadă de „competență și experiență de un înalt nivel profesional”, autorul s-a remarcat, ca și în alte împrejurări, fie în cadrul unor comunicări științifice, fie în discuțiile avute pe șantiere cu diverși specialiști, ca un atent observator al monumentului în totalitatea lui. Dan Căceu era interesat de cercetarea materialului documentar privind istoricul, etapele de construcție ale bisericii, materialul arheologic, acolo unde acesta exista, încerca să înțeleagă fresca în contextul în care a fost creată, fără să se limiteze numai la restaurarea propriu-zisă.

Atas în mod special de monumentele transilvănene și bănățene, în ultima vreme a întocmit documentații și a făcut cercetări la biserica „Sf. Gheorghe” din *Beregsăul Mare*, jud. Timiș (1993), la *Timișoara*, la *Magna Curia – Deva*, în bisericile monument istoric din *Târpiu*, jud. Bistrița-Năsăud (1994), *Crișcior*, *Ribița*, *Densuș*, *Leșnic*, jud. Hunedoara, fiind deosebit de afectat de soarta picturilor de la Sântă Mărie Orlea, Ostrov, Râu de Mori (pe cale de dispariție), și hotărât să le salveze. Nu a reușit însă să restaureze decât ansamblul mural de la *Crișcior* (1992–1994), dar și aici restaurarea a rămas, din nefericire, neîncheiată prin brusca curmare a vieții autorului ei, a cărui amintire va rămâne permanent în sufletele celor care l-au cunoscut.

ECATERINA CINCHEZA-BUCULEI

* Mulțumim doamnei Luise Căceu pentru toate informațiile pe care ni le-a pus la dispoziție cu atâta bunăvoință.